



# הוכן ע"י כולל עיון הדף

ת. ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430

טל/פקס 6515004 • [daf@dafyomi.co.il](mailto:daf@dafyomi.co.il) <sup>1</sup>

בבא מצייעא דף קד.

אמר רב פפא הני תרתוי מתניתא קמייתא משכחת לה בין בחכרונותא ובין בקבלנותא  
מכאן ואילך דאיתא בקבלנותא ליתא בחכרונותא, ודאיתא בחכרונותא ליתא בקבלנותא, כיצד?

הדין שייך	המשנה	
באריסות ובחכירות <sup>1</sup>	המקבל וכו' מקום שנהגו לקצור יקצור	דף קג.
באריסות ובחכירות <sup>2</sup>	חכור לי בית השלחין זו	דף קג:
רק באריסות <sup>3</sup>	המקבל שדה לקצור והובירה	דף קד.
רק בחכירות <sup>4</sup>	לא רצה לנכש ואמר לו מה איכפת לך וכו'	דף קה.
רק באריסות <sup>5</sup>	המקבל וכו' ולא עשתה	דף קה.
רק בחכירות <sup>6</sup>	המקבל וכו' ואכלה חגב	דף קה:
	בעשרה כור לשנה ולקתה	דף קו:
רק בחכירות <sup>7</sup>	לזרעה שעורים לא יזרענה חטין	דף קו:
רק בחכירות <sup>8</sup>	לשנים מועטות לא יזרעה פשתן	דף קט.
רק בחכירות <sup>9</sup>	המקבל וכו' לשבוע השביעית מן המנין	דף קי:

אמר "חכור לי שדה בית השלחין זו" ויבש המעין, מה הדין?

א"ל חוכר למחכיר	א"ל מחכיר לחוכר	
הוי קפידא - ומנכה לו מחיכורו	לשמואל: שמא בעלמא לרבינא: קפידא	כשהם נמצאים תוך השדה
לשמואל: קפידא לרבינא: שמא בעלמא <sup>1</sup>	שמא בעלמא א"ל - ולא מנכה	כשהם לא נמצאים תוך השדה

<sup>1</sup> כמבואר בדף קג: את טענותיהם, והם שייכות בין בקבלנות ובין בחכירות.  
<sup>2</sup> שייך בשניהם היות שכל מה שהסכים לרדת לשדה זו הוא משום שהיא בית השלחין ולכך אמר לו "חכור לי שדה זו" (רש"י קד. ד"ה משכחת, תוס' קג: ד"ה מנכה).  
<sup>3</sup> והטעם דאז מפסיד בעה"ב שמתמעט כללות התבואה וממילא מתמעט גם חלקו, משא"כ בחכירות בכל מקרה צריך ליתן לו שכר קצוב (רש"י שם ד"ה שמין).  
<sup>4</sup> טענות אלו נצרכים דוקא בחכירות, אבל באריסות בלא"ה אינו יכול לומר לו מה איכפת לך דהרי מתמעט גם חלק בעל השדה ע"י (שם קה. ד"ה אין).  
<sup>5</sup> דוקא באריסות שייך לדון עד מתי חייב לעבוד בה, דבחכירות אפי' אם לא יטפל בשדה צריך להעמיד לו חכרונותו (שם ד"ה חייב ליטפל בה).  
<sup>6</sup> דוקא בחכירות צריך לומר שינכה לו מחכרונותו בגלל שהיא מכת מדינה, אבל באריסות פשיטא דמה שיגדל יחלקו ולא יותר (שם קה: ד"ה מכת מדינה).  
<sup>7</sup> כל ההקפדה שייכת דוקא בחכירות שמקבל דבר קצוב ולא מרויח בעה"ב כל כך מהכחשת הקרקע, משא"כ באריסות שמקבל חצי מהיבול, ונשבח חלקו בכמות ובאיכות, אמרינן תכחוש קרקע ולא יכחוש מרא (שם ד"ה לא יזרענה חטין). אולם הרמב"ן (הובא בהגהת הגר"א) פירש להיפך, שבאריסות אסור בכל ענין, דכיון שיש לו חלק מהיבול יכול לומר דוקא חטין רציתי.  
<sup>8</sup> שייך דוקא בחכירות שבוזא יש לדון לכמה שנים מקבל כדי שלא יפסידו הבעלים, משא"כ באריסות שחולקים שוה בשוה לא מפסידים הבעלים ומה שירצה יזרע.  
<sup>9</sup> ראה במגיד משנה (פ"ח מהלכות שכירות סוף ה"ג) שדין זה בין שייך בין בחכירות ובין בקבלנות, ומה שקשה מדברי רב פפא ע"ש באורך.



# הוכן ע"י כולל עיון הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430

טל/פקס 6515004 • [daf@dafyomi.co.il](mailto:daf@dafyomi.co.il)

בבא מציעא דף קד.

האם חייב החוכר או האריס לעמוד בתנאו במכת מדינה ואפשר לתקן בטורח? [תוד"ה דאפשר].

באריס	בחוכר	
חייב	חייב	לתי' הראשון בתוס'
חייב	פטור	לתי' השני בתוס'

האם חייב אדם בחיובי אשתו של קודם הנשואין ושאחריהם? [תוד"ה ה"ג].

לרב אחד <sup>3</sup>	לתוס'	לרש"י <sup>2</sup>		
חייב	פטור	פטור	נדריים ונדבות והלואות	קודם הנישואין
חייב	חייב	פטור	קרבנות חובה	
פטור <sup>4</sup>	פטור	פטור	נדריים ונדבות והלואות	אחר הנישואין
חייב	חייב	חייב <sup>5</sup>	קרבנות חובה	

בבא מציעא דף קד:

כיצד גובים כתובה במקומות דלהלן?

כשקנו מהאב	כשלא קנו מהאב	
כפי מה שכתוב בכתובה	כפי מה שכתוב בכתובה	במקום שלא נהגו לכפול
כפי מה שכתוב בכתובה	חצי ממה שכתוב בכתובה <sup>6</sup>	במקום שנהגו לכפול

אריס שקיבל עליו שדה, וכתב שאם יוביר את השדה ולא יעבדנה יקנס בכדלהלן מה הדין?

"אשלם אלפא זוזי"	"אשלם במיטבא"	
משלם אלף זוז <sup>7</sup>	משלם מה שהיתה ראויה לעשות	לנהרדעי
משלם מה שהיתה ראויה לעשות <sup>8</sup>	משלם מה שהיתה ראויה לעשות	לרבא

<sup>1</sup> כן הוכיחו תוס' (בד"ה אידי ואידי), אף שרבינא הזכיר בדבריו רק את המקרה שא"ל מחכיר לחוכר.

<sup>2</sup> רש"י הביא בסוגיא את גירסת התורת כהנים שהחילוק הוא בין כשהוא נשוי עמה לבין אחר שגירשה, ודחה את לשון הספרים. אולם התוס' הביא את לשון התוספתא (והוא לשון גמרתינו) שהנידון הוא בקרבנות שנתחייבה קודם הנישואין, וראה עוד באורך בתוס' רא"ש ותוס' הר"פ. ומבואר שרש"י חולק על תוס', וס"ל שכל חובות שהיו קודם הנישואין הבעל פטור מהם.

<sup>3</sup> הובא בתוס' (כ"ה הגירסא הנכונה בדברי התוס', וכ"ה בתוס' רא"ש ותוס' ר"פ, ולא "רב אחא").

<sup>4</sup> בתוס' כתבו דזה דפר פשוט ולא צריך לראיה, דאם נחייבו - אם יקניטנה תלוה מעות או תדור קרבנות ותשליך ותחייבנו בכל יום מאה מנה.

<sup>5</sup> אולם אם גירשה ונתן לה כתובה פטור אפי' ממה שנתחייב כבר בשעת נשואיה.

<sup>6</sup> וכן בנהרבלאי שהיו נוהגים לכתוב פי שלוש ממה שהתחייב האב, היו גובים שם בכתובה רק שליש מה שכתוב בכתובה.

<sup>7</sup> והיה מעשה שהוביר האריס שליש מהזמן, וחיבוהו נהרדעי לשלם 333 ושלש.

<sup>8</sup> אבל לא יותר - כיון שזו אסמכתא, ואסמכתא לא קניא.



# הוכן ע"י כולל עיון הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430

טל/פקס 6515004 • [daf@dafyomi.co.il](mailto:daf@dafyomi.co.il) 3

בבא מציעא דף קד:

חדא עיסקא ותרי שטרי, פסידא דמלוה ורווח המקבל וכו' (רש"י ד"ה חד עיסקא)  
הציור של רש"י: היו שתי חבילות במנה, ובאחת היה הפסד של חמש דינרים (מתוך חמשים),  
ובשניה היה רווח של חמש עשרה דינרים (יותר על החמשים), כיצד החשבון?

חלק המקבל - (2/3 רווח, 1/2 הפסד)	חלק הבעלים - (1/3 רווח, 1/2 הפסד)		
שש ושני שלישי	שלוש ושלישי	אם יחשבו את הכל כחבילה אחת וכאילו היה רווח עשר דינרים	
עשר	חמש	באחת ריוח חמש עשרה	אם יחשבו הכל כשתי חבילות
הפסד שתיים וחצי	הפסד שתיים וחצי	בשניה הפסד חמש	
שבע וחצי	שתיים וחצי	לפ"ז הסך הכל	

## ההיפך מהציור של רש"י

היו שתי חבילות במנה, ובאחת היה הפסד של חמש עשרה דינרים (מתוך חמשים),  
ובשניה היה רווח של חמש דינרים (יותר על החמשים), כיצד החשבון?

חלק המקבל - (2/3 רווח, 1/2 הפסד)	חלק הבעלים - (1/3 רווח, 1/2 הפסד)		
הפסד חמש	הפסד חמש	אם יחשבו את הכל כחבילה אחת וכאילו היה הפסד עשר דינרים	
רווח של שלוש ושלישי	רווח של אחד ושני שלישי	באחת ריוח חמש	אם יחשבו הכל כשתי חבילות
הפסד שבע וחצי	הפסד שבע וחצי	בשניה הפסד 15	
ארבע ושישית	חמש וחמש שישיות	לפ"ז הסך הכל	